

Isabel i Maria

Mercè Rodoreda

Isabel i Maria

La Maria va voler seguir els consells de boig que li donava el meu germà, que en pau descansi, quan era petita. Que els segueixi! Jo només demano que ens deixi tranquils. Per culpa d'ella la Isabel ha fet una cosa que no tenia el dret de fer. Si som a la clínica és per culpa de la Maria. Si no m'hagués robat el rellotge... No és que em dolgui i que rondini pel valor que el rellotge tingués; és el fet en si. La cara amb què em mirava des de la finestreta del tren era una barreja d'odi, d'ironia. ¡Com devia riure per dintre!... No li havia d'haver donat la satisfacció de veure'm córrer desesperat. El temps m'ajudarà i la veuré tornar mansa com un pardal. «¿Què deu fer, la Maria?» «Tu no tens talent -li vaig dir-. A París es guanya si es té talent. T'enganyes. Tu i la teva mare us enganyeu. Jo sóc un realista. Jo toco de peus a terra. Et passa que ets jove i tens ganes de veure món; disfresses les ganes de veure món amb les paraules "vocació", "ideal", "glòria". El teu lloc és a casa, al costat de la teva mare. De pinzells i pintures també n'hi ha a Barcelona.» Tot plegat és difícil. No hi puc pensar. No pel valor que pogués tenir un rellotge vell, sinó pel fet en si. Amb quina cara de ràbia em mirava des de la finestreta del tren. I com devia riure, després!... No havia d'haver anat a l'estació... No li havia de donar la satisfacció de veure'm córrer desesperat. Al capdavall... Ella ho té tot a perdre. Ara que... no ho entenc. ¿Com és possible que aquesta criatura que no he molestat mai, que no he turmentat per res, em tingués aquest odi? Darrerament, només de sentir-me la veu ja semblava que es tornés boja. Accepto que sigui llunàtica, estranya, que em detestés. Però que detestés la seva mare... perquè es va casar amb mi... La Isabel sempre ho havia sentit, que la seva filla no se l'estimava; i tot esperant el miracle s'ha anat consumint. El nostre casament a darrera hora no ens el va perdonar. Però si ja feia tants anys que el meu germà era mort... Si de tot el que ha passat s'hagués de donar la culpa a algú... Oh, no, és clar, per justificar l'odi de la Maria oblidó el meu. Oblidó el passat. Però s'ha de reconèixer que jo, amb la Maria, m'hi he portat bé: des de sempre. Des de quan era petita, des de quan els anava a veure. Jo era l'oncle dels diumenges, que de vegades passava el dia rondinant. La Isabel, encara que no ho digui, es pensa que hi ha hagut alguna cosa entre la Maria i jo, que alguna vegada li he explicat coses que hauria hagut de callar. Però la Isabel s'equivoca. La culpa no és meva si la Maria ens ha deixat. Fins al darrer moment em vaig oposar a aquest viatge. M'hi vaig oposar perquè, per desgràcia, sempre he tingut un sentit molt agut de la realitat. Algun dia es recordarà de mi, quan ja haurà fet tard: perquè jo no perdono. Des d'ara, des del dia que em va robar el rellotge, que la Maria és morta per a mi. Elles dues s'han sortit amb la seva, però jo guanyaré. La Maria és morta. Morta com una pedra. ¿Qui se la podia imaginar d'aquesta manera, quan era petita? ¿Quan cada diumenge em feia una abraçada i un petó a la galta? Quan estava tan contenta de veure'm, més que mai aquell any que pels Reis li vaig regalar vint-i-cinc duros i cridava: «Els reis de l'oncle Lluís!, isón els reis de l'oncle Lluís!». I vaig posar els duros escampats pels graons de l'escala d'anar al terrat, i va sortir al jardí i jo li vaig dir que pugés al terrat, que tindria una gran sorpresa. I estava tota pàl·lida mentre els anava collint. «Em podré comprar joguines?» «No. Són per a comprar coses que serveixin: vestidets, perquè vagis ben bufona...» I encara em sembla que sento el meu germà escarnint-me. «No, maca. Són per a ficar-los en una bosseta i que es floreixin...»